

Nr 30

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i lagen den 28 maj 1937 om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar samt i ämnet väckta motioner.

Till konstitutionsutskottet har båda kamrarna den 2 april 1965 hänvisat en av Kungl. Maj:t till riksdagen avlåten proposition, nr 88, vari Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att antaga nedan intagna förslag till lag angående ändring i lagen den 28 maj 1937 (nr 249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås sekretesskydd för vissa handlingar på förhandlingsväsendets område, främst utredning och förslag som tillkommit för att begagnas vid sådan förhandling för slutande av kollektivavtal eller för annan reglering av anställningsvillkor, vari myndighet, kommunsammanslutning eller statligt eller kommunalt företag har deltaga, eller vid förberedelse till dylik förhandling. Sekretesstiden föreslås i regel bestämd till 5 år från handlingens datum. Med tillstånd av därtill behörig myndighet skall dock sekretessbelagd handling kunna utlämnas tidigare.

De i propositionen framlagda lagförslagen är av följande lydelse.

Förslag

till

Lag

angående ändring i lagen den 28 maj 1937 (nr 249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar

Härigenom förordnas, *dels* att 6 § lagen den 28 maj 1937 om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges, *dels* att i nämnda lag skall införas en ny paragraf, betecknad 35 §, av nedan angiven lydelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

6 §.

Handlingar som upprättats eller anskaffats för myndighets räkning till utredning i någon dess rättstvist må ej utan myndighetens tillstånd utlämnas förrän saken blivit slutligen avgjord eller tjugu år förflutit från handlingens datum.

Handlingar som upprättats eller anskaffats för myndighets räkning till utredning i någon dess rättstvist *eller i statligt eller kommunalt företags rättstvist* må ej utan myndighetens tillstånd utlämnas förrän saken blivit slutligen avgjord eller tjugu år förflutit från handlingens datum.

35 §.

Handlingar som innefatta utredning eller förslag och som tillkommit för att begagnas vid sådan förhandling för slutande av kollektivavtal eller för annan reglering av anställningsvillkor, vari myndighet, kommunsammanslutning eller statligt eller kommunalt företag har att delta, eller vid förberedelse till sådan förhandling, må ej utan tillstånd av myndighet som anges i tredje stycket utlämnas förrän fem år förflutit från handlingens datum. Har sådan handling upprättats hos eller inkommit till riksdagens lönelegation, må den dock ej hemlighållas längre än till dess förhandlingsöversenskommelse träffats eller förhandlingen eljest slutförts.

Bestämmelserna i första stycket

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

gälla även handlingar innefattande utredning eller förslag vilka från annan än myndighet inkommit för där angivet ändamål, även om handlingen tillkommit i annat syfte.

Om tillstånd för statsmyndighet att utlämna handling som avses i första eller andra stycket beslutar statens avtalsverk eller, om handlingen tillhör förhandlingsärende som utan avtalsverkets medverkan handlägges av annan statlig myndighet, denna. Begär någon att hos riksdagens löne delegation utfå sådan handling, ankommer det dock på löne delegationen eller myndighet, som denna bestämmer, att besluta i tillståndsfrågan. Om tillstånd för kommunalmyndighet att utlämna sådan handling beslutar den förvaltande myndighet i kommunen som handlägger löneärenden eller, om handlingen tillhör förhandlingsärende som utan nämnda myndighets medverkan handlägges av annan myndighet i kommunen, denna myndighet.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1965.

Utskottet har samtidigt med propositionen förehaft till behandling följande motioner, nämligen

1) likalydande motionerna I: 726 av herr *Möller* och fröken *Mattson* och II: 850 av herrar *Björk* och *Martinsson*, vari hemställes, att vederbörande utskott vid sin granskning av propositionen måtte beakta de i motionerna anförda synpunkterna, att det sekretesskydd, som behandlas i propositionen, i varje fall ej utvidgas till fler typer av handlingar än vad offentlighetskommittén föreslagit, att förslaget om sekretesskydd på fem år måtte avslås och att detta skydd utformas enligt förslag från Svea hovrätt, alternativt begränsas till högst tre år, att utskottet särskilt prövar frågan om offentlighet för lönestatistiska utredningar, att utskottet måtte ansluta sig till offentlighetskommitténs uttalanden i samband med frågan om rättstvister, samt att utskottet måtte utarbeta erforderlig motivtext och lagtext; och

2) likalydande motionerna I: 730 av fru *Segerstedt Wiberg* och herr *Holmberg* samt II: 855 av herr *Ståhl m. fl.*, vari hemställes, att riksdagen i sam-

band med behandlingen av propositionen måtte för sin del antaga följande förslag till lydelse av 35 § sekretesslagen:

»Handlingar, som innefatta utredning eller förslag och som tillkommit för att begagnas vid sådan förhandling för slutande av kollektivavtal eller för annan reglering av anställningsvillkor, vari myndighet, kommunsammanslutning eller statligt eller kommunalt företag har att delta, eller vid förberedelse till sådan förhandling, må ej utlämnas förrän förhandlingsöverenskommelse träffats eller förhandlingen eljest slutförts, såvida skäligen kan befaras att utlämnandet skulle vara till men för förhandlingarna.»

Beträffande motiveringarna till motionsyrkandena får utskottet, i den mån redogörelse därför icke lämnas i det följande, hänvisa till motionerna.

Gällande bestämmelser

En del av de handlingar, som kan förekomma i ärende angående förhandling om slutande av kollektivavtal eller annan överenskommelse rörande offentliga arbetstagares anställningsvillkor, är på grund av stadgandena i 2 kap. 4 och 5 §§ tryckfrihetsförordningen icke alls eller icke förrän förhandlingsärendet slutförts att anse som allmänna handlingar. Handling som icke är allmän omfattas icke av rätten för envar att utfå handling hos myndighet. Vad åter angår sådana i hithörande ärenden förekommande handlingar, som är allmänna, innehåller sekretesslagen, dvs. lagen den 28 maj 1937 (nr 249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar, icke någon samlad reglering rörande dem. Beträffande vissa typer av handlingar, som kan förekomma i ifrågavarande ärenden, innehåller sekretesslagen närmare regler. I 16 § sekretesslagen meddelas sålunda bestämmelser om handlingar innehållande uppgifter som lämnats för statlig eller kommunal statistik eller innefattande myndighets bearbetningar av sådana uppgifter. Avser sådan handling namngivna eller eljest identifierbara fysiska eller juridiska personer, är den i princip hemlig under 20 år från uppgiftens datum. Handlingen får dock utlämnas tidigare, om den som avses i handlingen samtycker till detta. Detsamma gäller, om man med hänsyn till uppgiftens eller bearbetningens natur eller det ändamål för vilket handlingen önskas utlämnad och omständigheterna i övrigt har trygghet för att utlämnandet ej kommer att missbrukas till skada för den som avses i handlingen. Enligt särskild bestämmelse i paragrafen skall dess principiella förbud mot utlämnande av där avsedda handlingar icke utgöra hinder för att i de fall och i den ordning Kungl. Maj:t bestämmer utlämna lönestatistiska uppgifter till löntagarna för granskning av uppgifternas riktighet eller bearbetningar av sådana uppgifter till förening av arbetsgivare eller arbetstagare för begagnande vid förhandlingar om löneuppgörelser eller förberedelser därtill. Lönestatistiska uppgifter, som ej avser namngivna eller eljest

identifierbara personer eller företag, är däremot i allmänhet icke sekretessbelagda. Lönestatistisk undersökning eller utredning, som verkstälts av myndighet för enskilda räkning, kan dock vara underkastad sekretess, i den mån 27 § sekretesslagen och med stöd därav utfärdade bestämmelser är tillämpliga därpå (se SFS 1964: 278). I 24 § sekretesslagen finnes vidare regler om sekretess för handlingar i ärende som avses i lagen om medling i arbetstvister. Handling i sådant ärende får, i den mån myndighet som handlägger ärendet så beslutar eller part som ingivit handlingen gjort förbehåll om sekretess, icke utlämnas tidigare än 20 år efter handlingens datum.

Vad angår handlingar i ärende avseende förhandling i rättstvist innehåller 6 § sekretesslagen det stadgandet, att handling som upprättats eller anskaffats för myndighets räkning i någon dess rättstvist icke utan myndighetens tillstånd får utlämnas förrän saken blivit slutligt avgjord eller 20 år förflutit från handlingens datum.

Offentlighetskommitténs promemoria

I en den 30 oktober 1964 dagtecknad promemoria (stencil Ju 1964: A5) föreslår offentlighetskommittén en bestämmelse avsedd att tillgodose behovet av sekretess kring de handlingar som i samband med förhandling inkommer till eller upprättas hos riksdagens lönelegation. Bestämmelsen, som reglerar frågan om löneförhandlingssekretess även hos andra myndigheter än lönelegationen, omfattar utredningar och förslag rörande anställningsvillkor som upprättats för förhandling, vari myndighet har att delta. Enligt kommitténs mening synes det inte möjligt att därutöver ange några bestämda kriterier på de fall då handlingar skall hållas hemliga. Det måste ligga i den förhandlande myndighetens hand att bedöma i vilka fall handling skall lämnas ut. De skäl som talar för att inskränka tystnadsplikten för delegationens ledamöter till tiden fram till dess att förhandlingen lett till överenskommelse eller eljest slutförts torde enligt kommittén ha samma betydelse i fråga om handlingssekretessen.

Kommittén tillägger, att lönelegationen blir att betrakta såsom myndighet i tryckfrihetsförordningens mening (2 kap. 3 § tryckfrihetsförordningen). Om fullföljd av talan mot beslut, varigenom myndighet som tillhör eller lyder under riksdagen avslår framställning om utbekommande av handling, gäller vad riksdagen bestämmer (2 kap. 11 § andra stycket tryckfrihetsförordningen). Kommittén anser sig icke böra framlägga något förslag om rätt att överklaga beslut av lönelegationen. En klagorätt skulle enligt kommittén uppenbarligen få ringa betydelse i praktiken.

Vad härefter angår frågan om sekretess kring övriga myndigheters handlingar angående löneförhandlingar framhåller kommittén, att det ännu är en öppen fråga hur förhandlingsarbetet kommer att organiseras på den stat-

liga sidan. Kommittén har till grund för framställningen i promemorian lagt det antagandet att en i förhållande till Kungl. Maj:t självständig myndighet kommer att inrättas för ändamålet. En sådan myndighet, i promemorian benämnd avtalsverket, skulle ingå i förhandlingar med företrädare för arbetstagarna dels efter framställning från arbetstagarhåll, dels på eget initiativ eller efter uppdrag av Kungl. Maj:t eller chefen för civildepartementet. Kommittén utgår ifrån att förhandlingarna ofta kommer att föregås av samråd med andra myndigheter, statliga och kommunala, och med enskilda arbetsgivarorganisationer. Diskussioner måste vidare, framhåller kommittén, föras inom avtalsverket. Arbetet på förberedelsestadiet kan förväntas avsätta skriftligt material i betydande omfattning i form av promemorior m. m. Detsamma torde enligt kommittén bli fallet med själva förhandlingsarbetet; de bud som växlas under förhandlingarna och de utredningar dessa kräver torde som regel få skriftlig form. Avtalsverket kommer sedan, innan det preliminära förhandlingsresultatet lägges fram för riksdagen eller dess lönedelelegation, att få redovisa detta för Kungl. Maj:t eller chefen för civildepartementet; det kan visa sig lämpligt att göra denna redovisning i en skriftlig framställning. Även Kungl. Maj:ts framställning till delegationen kan få skriftlig form.

Kommittén framhåller, att de skäl som i prop. 1964: 140 s. 164 anförts till stöd för förslaget om tystnadsplikt för ledamöterna i riksdagens lönedelelegation synes utgöra tillräckligt motiv för sekretess även hos andra myndigheter kring utredningar och förslag om anställningsvillkor för offentliga arbetstagare. Enligt kommitténs uppfattning skulle det för övrigt vara meningslöst att belägga lönedelelegationens handlingar med sekretess, om det hos civildepartementet och övriga statsmyndigheter förvarade materialet rörande förhandlingarna skulle vara tillgängligt utan inskränkningar.

Enligt kommitténs mening bör sekretessbestämmelsen i första hand vara tillämplig på förhandlingar om anställningsvillkor för statens och kommunernas arbetstagare. Vidare bör den omfatta övriga arbetstagare vilkas anställningsvillkor bestämmes under medverkan från riksdagens sida. Den bör slutligen också vara tillämplig i fråga om arbetstagare hos statliga och kommunala bolag. I detta sammanhang erinrar kommittén om att den närmaste motsvarigheten till ett framtida avtalsverk, statens avtalsnämnd, enligt sin instruktion har att handlägga ärenden rörande kollektivavtal m. m. inte bara inom statsförvaltningen utan även inom den statliga verksamhet som bedrivs i bolagsform. Även i fortsättningen torde myndighet komma att medverka vid uppgörelser rörande de statliga bolagens arbetstagare. Motsvarande torde komma att gälla uppgörelser rörande de kommunala bolagens arbetstagare.

Sekretessen bör enligt kommitténs mening avse handlingar som upprättats för förhandling. Detta innebär, påpekar kommittén, att sekretessen icke omfattar allehanda skrivelser och förslag mellan myndigheter i organisations-

och lönefrågor utan allenast sådana utredningar och förslag som har ett direkt samband med en pågående eller kommande förhandling.

I fråga om sekretessens utsträckning i tiden kan myndigheternas förhandlingsarbete enligt kommitténs uppfattning inte utan vidare jämföras med verksamheten inom riksdagens lönelegation. Lönelegationen torde komma in i förhandlingsarbetet först när detta är i slutskedet. Den information som lämnas delegationens ledamöter torde kunna begränsas till frågor som är aktuella vid den pågående förhandlingen. Under myndigheternas förhandlingsarbete göres däremot i stor omfattning utredningar som inte kan sägas utgöra förberedelser för viss förhandling. Det är knappast möjligt att här låta sekretessen utan undantag upphöra i och med att en viss förhandling slutförts. I enlighet med den teknik som kommer till användning i åtskilliga av sekretesslagens stadganden föreslår kommittén i stället, att sekretess skall kunna upprätthållas till dess viss tid förflutit från handlingens datum. Tiden föreslås bestämd till fem år.

På samma sätt som riksdagens lönelegation skall kunna tillåta att vad som förekommit i delegationen yppas bör det enligt kommitténs mening vara möjligt för avtalsverket eller annan myndighet, som för förhandling, att medge att en eljest hemlig uppgift offentliggöres, om myndigheten anser detta lämpligt från förhandlingssynpunkt. Myndigheten bör kunna medge att hemlig handling utlämnas.

Uppkommer fråga om tolkning eller tillämpning av en ingången överenskommelse, kan en offentlig arbetsgivare, lika väl som en privat arbetsgivare och arbetstagarnas företrädare, ha ett intresse att hemlighålla de dispositioner han vidtar inför en förhandling eller en rättslig prövning. Härvidlag torde enligt kommitténs uppfattning erforderligt sekretesskydd beredas av 6 § sekretesslagen, enligt vilken handlingar, som upprättats eller anskaffats för myndighets räkning till utredning i någon dess rättstvist, ej må utlämnas utan myndighetens tillstånd förrän saken blivit slutligen avgjord eller 20 år förflutit från handlingens datum. Skriftliga uttalanden om innebörden i gällande författningar eller avtal, som göres utan samband med rättstvist, bör däremot, i den mån de är att anse som allmänna handlingar, inte få hållas hemliga. Sådana uttalanden får enligt kommitténs åsikt lätt karaktär av anvisningar för tolkning eller tillämpning och bör icke få undanhållas offentligheten.

Bestämmelsen om sekretess kring den offentliga förhandlingsverksamheten föreslås i promemorian få formen av en ny paragraf i sekretesslagen, betecknad 34 a §. Enligt promemorian bör paragrafen erhålla följande lydelse:

»Har utredning eller förslag rörande anställningsvillkor upprättats för förhandling, vari myndighet har att deltaga, må handlingen ej utan myndighetens tillstånd utlämnas förrän fem år förflutit från handlingens datum.

Har handling som avses i första stycket upprättats hos eller inkommit till

riksdagens lönelegation i samband med förhandling, må den ej hemlig-hållas längre än till dess överenskommelse träffats eller förhandlingen el-jest slutförts.»

Kommittén anser icke någon särskild bestämmelse om ikraftträdandet erforderlig. Ändringen kommer utan sådan bestämmelse att träda i kraft 4 veckor efter den dag, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkom från trycket.

Remissyttrandena

Offentlighetskommitténs förslag har i princip godtagits eller lämnats utan erinran av *justitiekanslersämbetet, socialstyrelsen, statens lönenämnd, försvarets fabriksstyrelse, järnvägsstyrelsen, Svenska stadsförbundet, Svenska kommunförbundet, Svenska landstingsförbundet, Landsorganisationen i Sverige, Tjänstemännens centralorganisation, Statstjänstemännens riksförbund, Sveriges akademikers centralorganisation och Publicistklubben.*

Olika ändringar i kommitténs förslag förordas eller ifrågasättes av *Svea hovrätt, arbetsdomstolens ordförande, statens avtalsnämnd, telestyrelsen, Svenska arbetsgivareföreningen, Svenska tidningsutgivareföreningen och Svenska journalistförbundet.*

Departementschefen

I propositionen uttalar departementschefen angående behovet av sekretesskydd:

För närvarande saknas i huvudsak sekretesskydd för allmänna handlingar, som angår stats- och kommunalmyndigheternas förhandlingsverksamhet för att åvägabringa kollektivavtal eller annan reglering av arbetstagar-ansättningsvillkor. Såsom offentlighetskommittén funnit och tämligen allmänt vitsordats under remissbehandlingen, föreligger emellertid behov av sekretesskydd för vissa allmänna handlingar av detta slag. Med vidsträckt insyn i det allmännas förhandlingsmaterial kan nämligen den offentlige arbetsgivaren löpa risk att råka i förhandlingsmässigt underläge. Även för arbetstagarpart, som förhandlar med det allmänna, kan det vara ett intresse att förhandlingsmaterial, som parten överbringar till motsidan, åtminstone för en tid kan hållas hemligt. Sekretesskydd kan också vara önskvärt för att främja samarbetet mellan arbetsgivarorgan på den enskilda arbetsmarknadssektorn och motsvarande organ på den offentliga sektorn. Ehuru behovet av sekretess på förhandlingsväsendets område i viss mån existerar redan nu, kan det antagas inom kort öka i styrka, om man, såsom för närvarande planeras, övergår till kollektivavtalssystem även på den offentliga tjänstemannasektorn. Jag anser därför att sekretesslagen nu bör kompletteras med en bestämmelse i syfte att tillgodose sekretessbehovet på

förevarande område. Bestämmelsen får betraktas såsom i någon mån provisorisk, så länge erfarenheter icke vunnits av de nu aktuella reformerna rörande de offentliga arbetstagarnas förhandlingsrätt.

Om avgränsningen av sekretessområdet anför departementschefen:

I likhet med kommittén anser jag, att sekretessbestämmelsen bör begränsas till att avse handlingar innefattande utredning eller förslag. Slutna kollektivavtal eller andra ingångna överenskommelser rörande anställningsvillkor bör sålunda falla utanför bestämmelsens tillämplighetsområde. När det gäller att i övrigt avgränsa sekretessområdet, synes övervägande skäl tala för att, såsom kommittén också föreslagit, åtminstone i första hand taga fasta på syftet med handlingens upprättande. Är detta syfte att handlingen skall begagnas vid förhandling av visst närmare angivet slag eller vid förberedelse till sådan förhandling, bör den omfattas av sekretessbestämmelsen. Huruvida handlingen upprättats av förhandlande myndighet, annan myndighet eller enskild, bör däremot vara utan betydelse för sekretessbestämmelsens tillämplighet, om blott syftet med handlingens upprättande är det nu angivna. Har handlingen upprättats av annan än myndighet, måste den självfallet ha inkommit till myndighet för att sekretesslagen överhuvud skall vara tillämplig på densamma. Vid beskrivningen av det slag av förhandling, som bestämmelsen skall taga sikte på, torde böra beaktas, att sekretessen kring förhandling i rättstvist redan är reglerad i 6 § sekretesslagen, liksom också att på den här ifrågasvarande arbetsmarknadssektorn förhandling kan på arbetsgivarsidan föras i somliga fall av myndighet eller under medverkan av myndighet och i andra fall utan deltagande från någon myndighets sida. Det sistnämnda inträffar när kommunsammanslutning eller statligt eller kommunalt företag förhandlar utan biträde av myndighet. Vad bestämmelsen i förevarande hänseende bör taga sikte på, synes med hänsyn härtill böra vara sådan förhandling för slutande av kollektivavtal eller för annan reglering av anställningsvillkor, vari myndighet, kommunsammanslutning eller statligt eller kommunalt företag har att delta. Med statligt eller kommunalt företag torde här böra förstås aktiebolag, vari staten eller kommun äger åtminstone hälften av aktierna, och annan privaträttslig juridisk person, vari staten eller kommun är huvudintressent.

På grund av vad nu anförts vill jag föreslå, att sekretessområdet i första hand skall omfatta allmänna handlingar, som innefattar utredning eller förslag och som tillika tillkommit för att begagnas vid förhandling av nyss angivet slag eller vid förberedelse till sådan förhandling.

Vid remissbehandlingen har ifrågasatts att under sekretessbestämmelsen även inbegripa utredning eller förslag, som väl icke upprättats för att begagnas vid dylik förhandling eller förberedelse därtill men som inkommit till myndighet för sådant ändamål. Frågan synes böra bedömas olika allteftersom handlingen inkommit från myndighet eller från annan. I det förra fallet är handlingen vanligtvis förut offentlig och den torde icke böra förlora denna sin egenskap på den grund att den införskaffas av förhandlande myndighet för att användas i dess arbete. I det senare fallet däremot synes sekretesskydd böra föreligga. Som exempel på sådant fall kan nämnas, att en handling, som en arbetsgivarorganisation upprättat till utredning vid dess förhandling med arbetstagarorganisation, översändes till myndighet för att tjäna till utredning jämväl i myndighetens förhandlingsverksamhet.

I enlighet härmed föreslår jag, att bestämmelsen om förhandlingssekre-

tess skall gälla även utredning och förslag, som inkommit från annan än myndighet för att begagnas vid sådan förhandling för slutande av kollektivavtal eller för annan reglering av anställningsvillkor, vari myndighet, kommunsammanslutning eller statligt eller kommunalt företag har att deltaga, eller vid förberedelse till dylik förhandling, oaktat handlingen upprättats i annat syfte.

Lönestatistisk utredning utgör ofta ett viktigt utredningsmaterial i förhandlingssammanhang. Under remissbehandlingen har också uppmärksamhet ägnats frågan om sekretess kring lönestatistisk utredning, som myndighet verkställer. Om dylik utredning icke verkställts i det speciella syftet att tjäna till utredning vid sådan förhandling, varom här är fråga, eller vid förberedelse därtill utan exempelvis för att ingå i underlaget för en bedömning av samhällsekonomin överhuvud, läser utredningen falla utanför tillämpningsområdet för den här föreslagna bestämmelsen om förhandlingssekretess. Den kan däremot vara hemlig enligt 16 § sekretesslagen. Förutsättning härför är att den avser namngivna eller eljest identifierbara personer eller företag. Har utredningen åter tillkommit just för att användas vid sådan förhandling, som i det föregående angivits, eller vid förberedelse därtill, blir den föreslagna bestämmelsen om förhandlingssekretess tillämplig på utredningen. I sådant fall kan jämsides med denna bestämmelse även 16 § sekretesslagen vara att tillämpa. Enligt andra stycket i 16 § kan lönestatistisk bearbetning, hänförlig under paragrafen, i de fall och i den ordning Kungl. Maj:t bestämmer, utlämnas till förening av arbetsgivare eller arbetstigare för att begagnas vid förhandlingar om löneuppgörelser eller förberedelser därtill. Där så finnes böra ske med dylik lönestatistisk bearbetning, som blivit av statsmyndighet upprättad just för förhandlingsändamål, lägger bestämmelsen om förhandlingssekretess icke hinder i vägen härför, eftersom Kungl. Maj:t, såsom jag senare skall beröra, enligt 37 § sekretesslagen äger befogenhet att medge utlämnande av sådan handling.

Departementschefen förklarar sig ansluta sig till kommitténs förslag angående sekretesstidens längd.

Beträffande spørsmålet, vilken myndighet som bör vara behörig att besluta om tillstånd att utlämna eljest sekretessbelagd handling av här ifrågakarande slag före skyddstidens utgång, framhåller departementschefen att detta icke är alldeles lättlost och att kommitténs förslag att sådan behörighet skall tillkomma myndighet som har att deltaga i den förhandling för vars skull handlingen tillkommit, bygger på den helt visst riktiga grundtanken att tillståndsprövningen i allmänhet bör åvila den myndighet som förhandlar. Departementschefen fortsätter härom:

Det förefaller emellertid som om regleringen av förevarande spørsmål skulle behöva göras något mera differentierad än i kommitténs förslag. Såsom reglerna om den statliga förhandlingsorganisationen nu är och framdeles kan antagas bli utformade och såsom förhandlingsväsendet på den kommunala sektorn gestaltar sig, kan det på förberedelsestadiet, innan det ännu blivit bestämt hur en förhandling skall föras på arbetsgivarsidan, stundom vara ovisst vilken eller vilka myndigheter som kan ha att deltaga i den kommande förhandlingen. Även då en förhandling pågår eller efter det den avslutats kan den föreslagna regeln tänkas medföra vissa svårigheter. Det kan sålunda inträffa, att förhandlingsärende handlägges av särskilt

bildade organ bestående av representanter för ett flertal myndigheter. Detta förekommer särskilt när förelrädare för statens avtalsnämnd eller det därtill anslutna organet försvarets avtalsdelegation medverkar i förhandlingen, och någon ändring härutinnan torde icke komma att inträda genom avtalsverkets tillkomst. Om förslaget innebär att tillståndsprövningen i dylikt fall skall åvila organet såsom sådant, kan den invändningen göras att dylika organ icke alltid består eller bör bestå längre än till dess förhandlingen slutförts. Skulle åter förslagets innebörd vara den, att tillståndsprövningen i den nu diskuterade situationen skall tillkomma vilken som helst av de myndigheter som är representerade i organet eller alla dessa myndigheter i förening, kan däremot anmärkas, i det förra fallet att tillståndsprövningen kan komma att falla på myndighet, som icke är särskilt skickad för en sådan uppgift, och i det senare fallet att tillståndsproceduren kan bli alltför omständlig. Vidare synes riksdagens löne delegation, som ju icke har att deltaga i själva förhandlingen, ej med det föreliggande förslaget få behörighet att besluta om tillstånd till utlämnande av handling, som finnes hos delegationen. Liksom förhandling kan föras av organ, som representerar många myndigheter, kan det på den kommunala sektorn omvänt inträffa, att förhandling föras av sammanslutning utan att någon myndighet alls deltar i förhandlingen. Vad den föreslagna regeln innebär för sådant fall är icke helt klart.

Jag har på grund av vad nu anförts kommit till den uppfattningen att man med bibehållande av grundtanken i kommitténs förslag bör söka i något större utsträckning anpassa regleringen av frågan, vilken myndighet som skall omhändera tillståndsprövningen, efter de skiftande förhållanden som råder på området. Med de differentierade former, i vilka förhandling kan äga rum, förefaller det dock knappast möjligt att åstadkomma en i alla tänkbara situationer fullgod ordning. Man nödgas inrikta sig på en lösning som främst lämpar sig för den stora massan av tänkbara fall.

Vad först angår tillstånd för statlig myndighet att utlämna hithörande handling synes det som huvudregel böra tillkomma det i prop. 1965: 77 föreslagna statens avtalsverk att besluta härom. En sådan huvudregel ter sig naturlig med hänsyn bl. a. till att avtalsverket får antagas komma att medverka vid handläggningen av det stora flertalet förhandlingsärenden på den statliga sektorn och att verket, där så sker, också torde komma att intaga en ledande ställning vid ärendets handläggning. Från huvudregeln bör emellertid vissa undantag göras. Även efter avtalsverkets inrättande kan en del lokala förhandlingsärenden på den statliga sektorn komma att handläggas utan medverkan från avtalsverkets sida. I sådana fall bör tillståndsprövningen i stället åvila den myndighet som handlägger förhandlingsärendet. Begär någon åtgärd hos riksdagens löne delegation utfå handling av här ifrågasvarande slag, torde tillståndsprövningen böra tillkomma löne delegationen eller den myndighet delegationen bestämmer. Tilläggas kan, att då handling inte får utlämnas utan tillstånd av annan statsmyndighet än sådan som hör till eller lyder under riksdagen, Kungl. Maj:t enligt 37 § sekretesslagen äger förordna om handlingens utlämnande.

Vad sedan angår tillstånd för kommunal myndighet att utlämna hithörande handling torde det, i viss analogi med vad som förordats på den statliga sidan, som huvudregel få ankomma på den förvaltande myndighet i kommunen som handlägger löne ärenden, t. ex. lönenämnd eller däremot svarande organ, att besluta härom. Denna regel bör gälla i de båda vanligaste fallen, nämligen att förhandlingsärendet handlägges under medver-

kan av lönemyndigheten eller omhänderhas av kommunsammanslutning utan medverkan från någon myndighet i kommunen. När förhandlingsärendet utan deltagande från lönemyndighetens sida handlägges av annan myndighet i kommunen, bör det i stället ankomma på denna myndighet att besluta om tillstånd att utlämna till ärendet hörande handling.

Huruvida tillstånd till utlämnande av eljest sekretessbelagd handling bör meddelas eller vägras får avgöras med hänsyn till vad sekretessbestämmelsen avser att skydda, uttalar departementschefen och fortsätter:

Hänsyn kan alltså vara att taga icke blott till den offentliga arbetsgivarens behov av sekretess kring pågående eller kommande förhandling utan även till det sekretessintresse som ur förhandlingssynpunkt kan föreligga för andra av saken berörda subjekt. Särskilt då fråga är om handling som härrör från annan än myndighet, t. ex. förhandlingsbud eller annat material, som arbetstagarorganisation överlämnat till förhandlande myndighet, eller material, som en arbetsgivarorganisation tillställt myndighet till utredning i dess förhandlingsarbete, kan sålunda de önskemål, som den från vilken handlingen härrör må ha i fråga om handlingens offentlighetsförhållande, bli av betydelse för tillståndsprövningen. Å andra sidan följer av grunderna för vår lagstiftning om allmänna handlingar, att tillstånd till offentliggörande av här ifrågakvarande handlingar skall lämnas, så snart icke något ur förhandlingssynpunkt motiverat intresse påkallar annat. I allmänhet läser tillstånd till handlingens offentliggörande kunna meddelas i större utsträckning sedan förhandling slutförts än dessförinnan.

Departementschefen föreslår att bestämmelsen om förhandlingssekretess upptages i en ny paragraf, betecknad 35 §.

Beträffande spörsmålet om sekretess kring förhandling i rättstvist rörande tolkning eller tillämpning av slutet kollektivavtal eller annan bestående överenskommelse angående anställningsvillkor uttalar departementschefen i det följande, att sekretessbehovet på detta område, såsom kommittén funnit, i stort sett blir tillgodosett genom bestämmelsen i 6 § sekretesslagen, enligt vilken handling som upprättats eller anskaffats för myndighets räkning i någon dess rättstvist icke utan myndighetens tillstånd får utlämnas förrän saken blivit slutligen avgjord eller 20 år förflutit från handlingens datum. Departementschefen anför vidare:

Rättstvist i sekretesslagens mening torde föreligga, när parter hävdar olika meningar i en sak, som kan bli föremål för prövning av domstol eller annan behörig myndighet, även om saken ännu icke är anhängig där (jfr prop. 1937: 107 s. 17, 25 och 44). Såsom under remissbehandlingen påpekats av bl. a. arbetsdomstolens ordförande, torde ett tillägg till 6 § böra göras, så att stadgandet även kommer att avse rättstvist, som rör statligt eller kommunalt företag.

Departementschefen förklarar slutligen, att under remissbehandlingen framförts olika önskemål om ett mera vittgående sekretesskydd på förhandlings- och avtalsväsendets område än som förordats i propositionen men att han i vart fall icke i nuvarande läge är beredd att tillmötesgå dessa önskemål.

Motionerna

Motionerna I: 726 och II: 850

I motionerna uttalas, att den föreslagna regleringen i första hand innebär en systematisering av föreliggande bestämmelser men att den också synes medföra en väsentlig utvidgning av området för sekretesskydd. En sådan utvidgning bör enligt motionärerna föregås av principiella överväganden och måste motiveras av samhällseliga intressen av särskild tyngd. Det i propositionen anförda huvudskälet för däri föreslaget sekretesskydd, nämligen att offentlig insyn på området kan medföra en ökning av de totala löne- kostnaderna, har enligt motionärerna en viss tyngd. Mera tveksamt förefaller det dem om det föreligger ett centralt samhällsintresse av att förhindra insyn i den offentliga arbetsgivarens bedömningar. Arbetstagarnas intresse av sekretess kan inte motivera att sekretesskyddet utsträcker längre än vad dessa parter själva begär. Motionärerna ifrågasätter om intresset av samarbete mellan enskilda och offentliga arbetsgivarorgan ovillkorligen väger tyngre än nackdelarna med en långtgående utsträckning av sekretesskyddet.

Beträffande det allmänna motiv för vidgat sekretesskydd som anförts i en del remissyttranden, nämligen att det allmänna som arbetsgivare bör få i huvudsak samma möjligheter till sekretess i samband med förhandlingar som arbetsgivarna på det privata området, erinras i motionerna om att parterna på den privata arbetsmarknaden inte har formell skyldighet att ge offentlighet åt sådana handlingar, varom här är fråga. Om sekretesskyddet vidgas och regleras på det allmänna förhandlingssektor finns det enligt motionärerna risk för att parterna på den privata sektorn kommer att resa ökat motstånd mot insyn i förhandlingsarbetet. I motionerna anföres här- om:

Två utvecklingslinjer är tänkbara: antingen visar parterna på både den privata och den allmänna sektorn en växande benägenhet att förhandla med ett minimum av insyn, eller också kan det utvecklas en praxis, varigenom förhandlingsparterna ger såväl de berörda medlemmarna som allmänheten ökade möjligheter att sätta sig in i motiven för olika bud i förhandlingarna. Ur allmänt demokratiska synpunkter förefaller den senare utvecklingslinjen avgjort vara att föredraga. Statsmakterna har vid sin behandling av problem kring sekretesskyddet anledning att uppmärksamma hur deras ställningstaganden kan påverka utvecklingen på längre sikt.

I fråga om propositionens förslag att sekretesskyddet även skall gälla »handlingar innefattande utredning eller förslag vilka från annan än myndighet inkommit för där angivet ändamål, även om handlingen tillkommit i annat syfte» uttalar motionärerna:

Departementschefen synes på denna punkt närmast ha velat tillmötesgå Svenska arbetsgivareföreningens synpunkter i syfte att främja samarbetet

mellan enskilda och offentliga arbetsgivarorgan. Även om SAF:s synpunkter är förståeliga, är detta medgivande ägnat att väcka betänkligheter.

Det synes motionärerna önskvärt att departementschefen mera utförligt än som skett hade behandlat problematiken kring lönestatistiska utredningar.

Skillnaden enligt propositionens förslag i fråga om sekretesstidens längd mellan handlingar hos riksdagens lönelegation och handlingar hos andra myndigheter förefaller motionärerna svårförståelig och beträffande förslaget om en sekretesstid på 5 år uttalas:

Med hänsyn till pressens och allmänhetens berättigade krav på insyn i efterhand synes sekretesstiden i varje fall inte böra utsträckas längre än 3 år. Det finns också skäl att närmare pröva Svea hovrätts förslag om en annan ordning, nämligen att låta sekretessen upphöra i och med att förhandlingen avslutats men medge rätt till sekretess under högst 5 år vid särskilda skäl.

Vissa nackdelar är enligt motionärerna förenade med propositionens förslag till lösning av problemet vilken myndighet som skall äga ge tillstånd till utlämnande av sekretessbelagd handling. Härom uttalas i motionerna:

Avtalsverkets egen handläggning av löneförhandlingarna kan i efterhand vara förtjänt av offentlig insyn och debatt. Det är inte alldeles lyckligt om verket självt skall besluta om tillstånd till insyn i handlingar, som kan ge underlag för bedömning av dess egen verksamhet, alldeles särskilt om sekretesstiden blir så lång som 5 år.

Departementschefens uttalanden om praxis i fråga om tillståndsgivningen ger enligt motionärernas mening inte tillräcklig garanti mot att tillståndsgivningen blir alltför restriktiv; det synes angeläget att riksdagen ger ett vägledande uttalande om behovet av en generös praxis härvidlag.

Riksdagen bör, säger motionärerna, understryka offentlighetskommitténs påpekande att skriftliga uttalanden om innebörden i gällande författningar eller avtal, som göres utan samband med rättstvist, i den mån de är att anse som allmänna handlingar, inte bör få hållas hemliga.

Motionerna I: 730 och II: 855

I motionerna ifrågasättes till en början om sekretess alls är nödvändig eller önskvärd i de föreslagna fallen. Jämvikten mellan parterna i en avtalsförhandling — jämte det faktum att arbetsgivare inom den privata sektorn inte är underkastade offentlighet — synes motionärerna nödvändiggöra att man gör ett undantag från den eljest gällande offentlighetsprincipen och alltså tillåter myndigheter att hemlighålla utredningar och förslag, som har direkt samband med avtalsförhandling vari myndighet m. fl. offentlighetsrättsliga subjekt deltar. I princip tillstyrker motionärerna alltså att sekretesslagen utvidgas på denna punkt. De betonar emellertid att ett stort mått av öppenhet är önskvärt även i samband med avtalsförhandling-

ar. Det vore enligt motionärernas mening synnerligen olyckligt om den föreslagna sekretessen för förhandlande myndigheter skulle tagas till inräkning för övergång till mindre offentlighet inom den privata sektorn.

Motionärerna instämmer i departementschefens förslag, att sekretessen skall omfatta utredning eller förslag rörande anställningsvillkor som tillkommit för förhandling, och de accepterar propositionens förtydligande av offentlighetskommitténs förslag i fråga om angivande av de förhandlingar sekretesskyddet skall avse.

Den föreslagna utsträckningen av sekretessen till att omfatta även handling, som utan att vara tillkommen i förhandlingssyfte till myndighet inkommer från annan än myndighet, avstyrkes i motionerna.

Det förfaringssätt för utlämnande av handling som föreslås synes motionärerna onödigt tillkrånglat och står enligt deras mening i strid med föreskriften i 2 kap. 9 § tryckfrihetsförordningen att framställning om utbeholdande av allmän handling skall prövas av den myndighet där handlingen finnes. Motionärerna föreslår i stället att handling som tillkommit för avtalsförhandling i princip betraktas såsom varje annan handling enligt tryckfrihetsförordningen.

Den i propositionen föreslagna femåriga sekretesstiden finner motionärerna med hänsyn till det starka allmänna intresset av en öppen redovisning av vad som förekommit i samband med avtalsförhandlingar innebära att sekretessen utsträcks alltför långt. Motionärerna fortsätter:

I och med att avtal slutits eller förhandlingarna eljest slutförts synes också hemlighållandet av handlingar som har samband med förhandlingsarbetet kunna upphöra. Så har även stadgats beträffande handlingar hos lönelegationen. Man kunde eventuellt överväga att införa en bestämmelse om att handling må hemlighållas viss tid, om det är av särskild vikt att den inte utlämnas. Detta förfaringssätt har föreslagits av Svea hovrätt. Vi har emellertid funnit att en handling sedan förhandlingarna slutförts bör vara offentlig.

Motionernas förslag anges sammanfattningsvis innebära följande:

1. att tillkomstsytet skall vara utslagsgivande vid sekretessbeläggningen och att sålunda sekretessen blott tillåtes omfatta handlingar som tillkommit för förhandling, vari myndighet (eller motsvarande) har att deltaga,

2. att sekretessen icke utsträcker längre i tiden än till dess avtal slutits eller förhandlingarna eljest slutförts,

3. att den myndighet där handlingen finnes självständigt prövar frågan om dess utlämnande, varvid utlämnande får vägras blott om det prövas vara till men för förhandlingarna.

Utskottet

Utskottet finner i likhet med departementschefen, att behov föreligger av sekretesskydd för vissa allmänna handlingar på förevarande område. Principen bör vara, att stat och kommun som förhandlingsparter skall vara likställda med enskilda arbetsgivare i berörda hänseende. Sekretesslagen bör kompletteras med en bestämmelse, som tillgodoser det sålunda föreliggande sekretessbehovet.

Avgränsningen av sekretesskyddet enligt propositionen skiljer sig från vad offentlighetskommittén föreslagit huvudsakligen beträffande utredning och förslag, som inkommit från annan än myndighet för att begagnas vid förhandling utan att likväl ha upprättats i detta syfte. Utskottet anser följdriktigt, att sekretessen skall omfatta även sådana handlingar, och finner bärande skäl ha anförts för den närmare avgränsning av sekretesskyddet, som propositionens förslag innehåller.

Propositionens förslag rörande sekretesstidens längd överensstämmer med vad offentlighetskommittén och flertalet remissorgan förordat. Den föreslagna femårstiden kan enligt utskottets mening inte förkortas, om sekretessen skall fylla det avsedda ändamålet.

Vad avser frågan, vilken myndighet som bör vara behörig att besluta om utlämnande av sekretessbelagd handling, är det att iakttaga, att sekretessbehovet ofta måste bli ytterst svårbedömt för myndighet, som står utanför förhandlingsverksamheten. Det framstår därför för utskottet som tydligt, att lagen bör särskilt ange vem som äger pröva frågor om utlämnande av sådana handlingar, som här avses. Motsvarande har skett på flera andra punkter i sekretesslagen, varför det inte kan med fog göras gällande, att en sådan konstruktion skulle vara oförenlig med tryckfrihetsförordningen. Mot propositionens förslag till närmare avfattning av lagstadgandet på denna punkt har utskottet inte funnit anledning till erinran.

Vägledande vid myndighets bedömning, huruvida tillstånd till utlämnande av eljest sekretessbelagd handling bör meddelas eller vägras, måste naturligtvis vara de intressen, som sekretessbestämmelsen avser att skydda. Enligt utskottets mening innefattar departementschefens uttalanden i frågan erforderliga garantier mot missbruk av sekretesskyddet.

Utskottet kan sålunda inte ansluta sig till de i motionerna framförda förslagen till annan reglering av förhandlingssekretessen än den propositionen innehåller utan anser, att bestämmelsen i ämnet bör utformas enligt propositionens förslag.

Som föreslagits i propositionen bör bestämmelsen om förhandlingssekretess upptagas i en ny paragraf, betecknad 35 §. I samband härmed bör hänvisningen i 36 § sekretesslagen till det år 1949 upphävida och av bestämmelse i tryckfrihetsförordningen ersatta stadgandet i 35 § utgå.

Mot departementschefens uttalanden rörande 6 § sekretesslagen och propositionens förslag till ändring däri har utskottet inte funnit anledning till erinran.

Utskottet hemställer,

att riksdagen måtte, med avslag på motionerna I: 726 och II: 850 samt I: 730 och II: 855 och med bifall till proposition nr 88, i vad denna avser 6 och 35 §§ lagen om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar, samt med förklaring, att riksdagen funnit även 36 § nämnda lag böra ändras, antaga följande

Förslag

till

Lag

angående ändring i lagen den 28 maj 1937 (nr 249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar

Härigenom förordnas, *dels* att 6 och 36 §§ lagen den 28 maj 1937 om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges, *dels* att i nämnda lag skall införas en ny paragraf, betecknad 35 §, av nedan angiven lydelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

6 §.

Handlingar som upprättats eller anskaffats för myndighets räkning till utredning i någon dess rättstvist må ej utan myndighetens tillstånd utlämnas förrän saken blivit slutligen avgjord eller tjugu år förflutit från handlingens datum.

Handlingar som upprättats eller anskaffats för myndighets räkning till utredning i någon dess rättstvist *eller i statligt eller kommunalt företags rättstvist* må ej utan myndighetens tillstånd utlämnas förrän saken blivit slutligen avgjord eller tjugu år förflutit från handlingens datum.

35 §.

Handlingar som innefatta utredning eller förslag och som tillkommit för att begagnas vid sådan förhandling för slutande av kollektivavtal eller för annan reglering av anställningsvillkor, vari myndighet, kommunsammanslutning eller statligt eller kommunalt företag har att delta, eller vid förberedelse till sådan förhandling, må ej utan tillstånd av myndighet som anges i tredje

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

stycket utlämnas förrän fem år förflutit från handlingens datum. Har sådan handling upprättats hos eller inkommit till riksdagens löne delegation, må den dock ej hemlighållas längre än till dess förhandlingsöversenskommelse träffats eller förhandlingen eljest slutförts.

Bestämmelserna i första stycket gälla även handlingar innefattande utredning eller förslag vilka från annan än myndighet inkommit för där angivet ändamål, även om handlingen tillkommit i annat syfte.

Om tillstånd för statsmyndighet att utlämna handling som avses i första eller andra stycket beslutar statens avtalsverk eller, om handlingen tillhör förhandlingsärende som utan avtalsverkets medverkan handlägges av annan statlig myndighet, denna. Begär någon att hos riksdagens löne delegation utfå sådan handling, ankommer det dock på löne delegationen eller myndighet, som denna bestämmer, att besluta i tillståndsfrågan. Om tillstånd för kommunalmyndighet att utlämna sådan handling beslutar den förvaltande myndighet i kommunen som handlägger löne ärenden eller, om handlingen tillhör förhandlingsärende som utan nämnda myndighets medverkan handlägges av annan myndighet i kommunen, denna myndighet.

36 §.

Har förhandling — — — — — därefter inkomma.

Förekommer, då — — — — — äga tillämpning.

Fullföljes talan — — — — — andra stycket.

Är på — — — — — till utlämnande.

Protokoll över förhandling jämte annan dylik uppteckning i mål vid domstol samt handlingar, som företetts vid förhandlingen, så ock beslut och dom i målet må ej hemlighållas

Protokoll över förhandling jämte annan dylik uppteckning i mål vid domstol samt handlingar, som företetts vid förhandlingen, så ock beslut och dom i målet må ej hemlighållas

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

i vidare mån än som följer av denna paragraf eller 35 §. hållas i vidare mån än som följer av denna paragraf.

Vad i — — — — — beträffande ärende.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1965.

Stockholm den 5 maj 1965

På konstitutionsutskottets vägnar:

GEORG PETTERSSON

Närvarande:

från första kammaren: herr Georg Pettersson, fru Segerstedt Wiberg, herrar Sveningsson, Erik Olsson, Carl Albert Anderson, Dahl, Dahlberg*, Sörenson och Risberg*; samt

från andra kammaren: herrar Henningsson, Wahlund*, Magnusson i Tumhult, Johansson i Trollhättan, Larsson i Luttra, Andersson i Billingsfors, Westberg, Andersson i Storfors, Zetterberg och Werbro*.

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservationer

I av fru *Segerstedt Wiberg* samt herrar *Sveningsson*, *Sörenson*, *Risberg*, *Wahlund*, *Magnusson* i Tumhult, *Larsson* i Luttra, *Westberg* och *Werbro*, vilka anförde:

Propositionen gör beträffande sekreteslidens längd skillnad mellan handlingar hos riksdagens lönelegation och handlingar hos annan myndighet. Det föreslås beträffande de senare en femårig sekretesstid. Den nämnda olikheten är — som framhålles i motionerna I: 726 och II: 850 — ägnad att försvåra insynen för lönelegationen i det arbetsmaterial, på vilket avtalsverket grundar sina förhandlingsbud. Skillnaden är enligt vår mening opåskad. Det torde i allmänhet inte finnas någon anledning att hemlighålla handlingar i samband med förhandlingsarbetet längre än till dess förhandlingarna slutförts.

Till följd av det anförda har vi funnit, att utskottet bort föreslå riksdagen att, med bifall till motionerna I: 730 och II: 855 och med avslag på propositionen nr 88 i förevarande del, för sin del antaga följande förslag till lydelse av 35 § första stycket:

»Handlingar, som innefatta utredning eller förslag och som tillkommit för att begagnas vid sådan förhandling för slutande av kollektivavtal eller för annan reglering av anställningsvillkor, vari myndighet, kommunsammanslutning eller statligt eller kommunalt företag har att delta, eller vid förberedelse till sådan förhandling, må ej utlämnas förrän förhandlingsöverenskommelse träffats eller förhandlingen eljest slutförts, såvida skäli- gen kan befaras, att utlämnande skulle vara till men för förhandlingen.»

II. av fru *Segerstedt Wiberg* samt herrar *Sveningsson*, *Sörenson*, *Risberg*, *Magnusson* i Tumhult, *Westberg* och *Werbros*, vilka anfört:

Vid avgränsningen av sekretesskyddet bör uppenbarligen syftet med handlingen vara utslagsgivande. Denna grundprincip har också departementschefen anslutit sig till. Principen har även kommit till uttryck i Landsorganisationens remissyttrande, vari uttalas, att sekretessen »bör gälla endast de handlingar som direkt berör förhandlingarna och upprättats just för detta ändamål». Genom förslaget att även sekretesskydda utredning och förslag som inkommit från annan än myndighet utan att ha tillkommit för förhandling göres emellertid ett avsteg från den nämnda principen. Denna utvidgning av sekretesskyddet skulle innebära att handlingar av de mest skilda slag, tillkomna i helt andra syften än för förhandlingsverksamheten, kunde undandragas offentligheten. För ett så långt gående sekretesskydd har bärande skäl inte anförts.

Till följd av det anförda har vi funnit, att utskottet bort föreslå riksdagen att, med bifall till motionerna I: 730 och II: 855 i förevarande del, avslå proposition nr 88 i vad avser 35 § andra stycket.

III. av fru *Segerstedt Wiberg* samt herrar *Sveningsson*, *Sörenson*, *Risberg*, *Magnusson* i Tumhult och *Westberg*, vilka anfört:

Propositionens förslag till bestämmelser om vilken myndighet som bör vara behörig att besluta om utlämnande av sekretessbelagd handling kan ej anses förenligt med stadgandet i 2 kap. 9 § tryckfrihetsförordningen, att framställning om att utbekomma allmän handling skall prövas av den myndighet där handlingen finnes. De föreslagna bestämmelserna förefaller också onödigt komplicerade och blir svåra att tillämpa i praktiken. Enligt vår mening bör i princip handling, som tillkommit för avtalsförhandling, betraktas som varje annan handling. Om den myndighet, som förvarar handlingen, vid ett begärt utlämnande finner, att detta kan bli till men för förhandlingarna, må myndigheten vägra utlämnande. Detta är det normala förfarandet enligt tryckfrihetsförordningen. Vi kan sålunda inte finna, att någon särskild bestämmelse är erforderlig.

Till följd av det anförda har vi funnit, att utskottet bort föreslå riksdagen att, med bifall till motionerna I: 730 och II: 855 i förevarande del, avslå proposition nr 88 i vad avser 35 § tredje stycket.